

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞINDAN DETERJANLAR HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; piyasaya arz edilen deterjanların ve deterjanlarda kullanılan yüzey aktif maddelerin, insan sağlığı ve çevre üzerinde yaratabilecekleri olumsuz etkilere karşı yüksek seviyede koruma sağlamak ve serbest dolaşımını temin etmek üzere usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; deterjanların ve deterjanlarda kullanılan yüzey aktif maddelerin piyasaya arz edilmesine ilişkin;

- Deterjanlarda bulunan yüzey aktif maddelerin biyolojik parçalanabilirliğine dair kuralları,
- Biyolojik parçalanabilirlik açısından yüzey aktif maddeler üzerindeki kısıtlamaları ya da yasaklamaları,
- İçerdikleri koku alerjenleri de dahil olmak üzere deterjanların etiketindeki ek bilgilere ilişkin kuralları,
- İmalatçıların Bakanlığa ve sağlık personeline ibraz etmek üzere bulundurması gereken bilgileri,
- Tüketicilere yönelik çamaşır deterjanlarında ve tüketicilere yönelik otomatik bulaşık makinesi deterjanlarında fosfat ve diğer fosfor bileşiği içeriğine dair kısıtlamaları,

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik; 29/6/2001 tarihli ve 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanuna, 3/6/2011 tarihli ve 640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye, 13/11/2001 tarihli ve 2001/3529 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmeliğe ve 15/1/1997 tarihli ve 97/9196 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Türk Ürünlerinin İhracatının Arttırılmasına Yönelik Teknik Mevzuatı Hazırlayacak Kurumların Belirlenmesine İlişkin Karara dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

- Bakanlık: Gümrük ve Ticaret Bakanlığını,
- Birincil biyolojik parçalanabilirlik: Yüzey aktif maddenin mikroorganizmalar tarafından parçalanması ve bunun neticesinde yüzey aktif özelliğinin kaybolmasına bağlı olarak yüzey aktif maddede meydana gelen ve Ek-2’de belirtilmiş olan test yöntemleriyle ölçülen yapısal değişikliği,
- Deterjan: İnsan vücudunun temizliği dışında, yıkama ve temizleme işlemlerinde kullanılması amaçlanan sabunları ve/veya diğer yüzey aktif maddeleri içeren; sıvı, toz, pasta, bar, kalıp, kalıplanmış parça, şekil ve benzeri herhangi bir fiziksel formda olabilen; evlerde, kurumsal veya endüstriyel amaçlarla kullanılmak üzere piyasaya arz edilen herhangi bir madde ya da karışımı, deterjan olarak kabul edilen diğer ürünlerden ise:
  - Yardımcı yıkama karışımı: Kıyafetler, ev tekstilini ve benzerlerini suya bastırma (ön yıkama), durulama ya da ağartma amacıyla kullanılan ürünleri,
  - Çamaşır yumuşatıcısı: Kumaşların yıkanmasını tamamlayan süreçlerde kumaşların uyandırdığı hissi değiştirmek amacıyla kullanılan ürünleri,
  - Temizleme karışımı: Evsel genel amaçlı temizleyiciler ve/veya diğer yüzey (malzemeler, ürünler, makineler, mekanik aletler, ulaşım araçları ve ilgili ekipman, aygıtlar, aparatlar vb. gibi) temizleyiciler olarak kullanılan ürünleri,
  - Diğer temizleme ve yıkama karışımları: Diğer yıkama ve temizleme işlemleri için kullanılan ürünleri,
  - Endüstriyel ya da kurumsal deterjan: Uzman personel tarafından özel ürünler kullanılarak evsel alanın dışında yıkama ve temizleme işlemleri için kullanılan deterjanı,
  - İmalatçı: Deterjanın veya deterjanlarda kullanılan yüzey aktif maddenin piyasaya arzından sorumlu olan üretici, ithalatçı, kendi hesabına çalışan ambalajcı veya bir deterjanın veya deterjan için kullanılan yüzey aktif maddenin özelliğini değiştiren veya etiketini düzenleyen veya değiştiren gerçek veya tüzel kişiyi,
  - Karışım: İki ya da daha fazla maddeden oluşan bir karışımı ya da çözeltiyi,
  - Komisyon: Avrupa Komisyonunu,

g) Madde: Kararlılığını etkilemeyen veya kompozisyonunu değiştirmeyen her türlü çözücü dışında, ürünlerin kararlılığını korumak için gerekli her türlü katkı ve kullanılan süreçten kaynaklanan her türlü safsızlık dahil olmak üzere, doğal halde bulunan veya bir üretim sonucu elde edilen kimyasal elementleri veya bunların bileşiklerini,

ğ) Nihai aerobik biyolojik parçalanabilirlik: Yüzey aktif maddenin oksijenle birlikte mikroorganizmalar tarafından tamamen kullanılması sonucunda, Ek-3'te belirtilen test yöntemleriyle ölçülen karbondioksit, su ve diğer mevcut elementlerin mineral tuzlarına indirgenmesi (mineralleşmesi) ve yeni mikrobiyal hücre bileşenlerine (biyokütle) parçalanmasını ifade eden biyolojik parçalanabilirlik düzeyini,

h) Piyasada bulundurma: Ürünün, ticari bir faaliyet yoluyla, bedelli veya bedelsiz olarak dağıtım, tüketim veya kullanım için piyasaya sağlanması,

ı) Piyasaya arz: Ürünün, piyasada ilk kez bulundurulmasını,

i) Sağlık personeli: Hasta bakım hizmeti sunmak, tanı koymak veya tedavi etmek amacıyla hareket eden ve mesleki gizlilik ilkelerine bağlı yetkili tıp doktorunu veya bu yetkili tıp doktorunun yönetimi altında çalışan kişiyi,

j) Temizleme: İstenmeyen bir tortunun bir alt tabakadan ya da bir alt tabakanın içinden atıldığı ve bir çözelti ya da dağılım halini aldığı süreci,

k) Tüketicilere yönelik çamaşır deterjanı: Umumi çamaşırhanelerde kullanılanlar dahil, profesyonel olmayan kişiler tarafından kullanılmak üzere piyasaya arz edilen çamaşır deterjanını,

l) Tüketicilere yönelik otomatik bulaşık makinesi deterjanı: Profesyonel olmayan kişiler tarafından otomatik bulaşık makinelerinde kullanılmak üzere piyasaya arz edilen deterjanı,

m) Yıkama: Çamaşırın, kumaşların, bulaşıkların ve diğer sert yüzeylerin temizlenmesini,

n) Yüzey aktif madde: Yüzey aktif özelliklere sahip olan ve suyun yüzey gerilimini azaltabilen, su-hava ara yüzünde yayılma veya tek katmanlı adsorpsiyon oluşturabilen, emülsiyon ve/veya mikroemülsiyon ve/veya miseller oluşturabilen ve su-katı arayüzlerinde adsorpsiyon sağlayabilen cins ve boyutta bir veya daha fazla hidrofilik ve bir veya daha fazla hidrofobik gruptan oluşan deterjanlarda kullanılan herhangi bir organik madde ve/veya karışımı, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Piyasaya Arza İlişkin Kurallar ve İstisna Verilmesi

Piyasaya arz

MADDE 5 – (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki deterjanlar ve deterjanlarda kullanılan yüzey aktif maddeler piyasaya arz edildiklerinde, bu Yönetmelikte, ilgili olduğu yerlerde 31/12/2009 tarihli ve 27449 dördüncü mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Biyosidal Ürünler Yönetmeliğinde ve diğer ilgili mevzuatta belirtilen şartlar, özellikler ve kısıtlamalara uygun olmalıdır.

(2) Biyosidal Ürünler Yönetmeliği kapsamında aynı zamanda aktif madde olan ve dezenfektan olarak kullanılan yüzey aktif maddeler,

a) Biyosidal Ürünler Yönetmeliği Liste-I veya Liste-IA'da listelenmişse ya da

b) Biyosidal Ürünler Yönetmelięinin 15 inci maddesi kapsamında izin verilen biyosidal ürünlerin bileşenleri ise

bu Yönetmeliğin Ek-2, Ek-3, Ek-4 ve Ek-8 hükümlerinden muaftır.

(3) İkinci fıkrada geçen yüzey aktif maddeler dezenfektan olarak kabul edilir. Bu dezenfektanları içeren deterjanlar Ek-7'nin A bölümünde dezenfektanlar için belirtilen etiketleme hükümlerine tabidir.

(4) Deterjan ve/veya deterjanlarda kullanılan yüzey aktif madde imalatçılarının Türkiye'de yerleşik olması gereklidir.

(5) İmalatçılar deterjanların ve/veya deterjanlarda kullanılan yüzey aktif maddelerin bu Yönetmelik ve eklerinde yer alan hükümlere uygun olmasından sorumludur.

Yüzey aktif maddelerin biyolojik parçalanabilirliğine dayalı kısıtlamalar

MADDE 6 – (1) Bu Yönetmelik çerçevesinde, Ek-3'te belirtilen nihai aerobik biyolojik parçalanabilirlik kriterlerine uygun olan yüzey aktif maddeler ve yüzey aktif maddeleri içeren deterjanlar biyolojik parçalanabilirliğe ilişkin herhangi bir ek kısıtlamaya tabi olmaksızın piyasaya arz edilebilir.

(2) Bir deterjanın Ek-3'te belirtilen nihai aerobik biyolojik parçalanabilirlik seviyesinden daha düşük seviyede yüzey aktif maddeler içermesi durumunda, yüzey aktif maddeler içeren endüstriyel ya da kurumsal deterjan imalatçıları ve/veya endüstriyel ya da kurumsal deterjanlarda kullanılan yüzey aktif maddelerin imalatçıları istisna talep edebilirler. İstisna talepleri 8, 9 ve 12 nci maddelere uygun olarak yapılır ve karara bağlanır.

(3) Deterjanların içindeki bütün yüzey aktif maddelerin nihai aerobik biyolojik parçalanabilirlik testlerini geçememeleri durumunda, birincil biyolojik parçalanabilirlik düzeyleri ölçülür. Birincil biyolojik parçalanabilirlik düzeyi Ek-2'de belirtilenden daha düşük olan deterjan yüzey aktif maddelerine istisna verilmez.

(4) Deterjanlarda NTA (Nitrilotriasetik asit) ve tuzları kullanılmaz.

İçerikteki fosfat ve diğer fosfor bileşiklerine dair kısıtlamalar

MADDE 7 – (1) Ek-6/A'da listelenen ve bu ekte belirtilen içerikteki fosfat ve diğer fosfor bileşiklerine dair kısıtlamalara uymayan deterjanlar bu ekte belirtilen tarihlerden itibaren piyasaya arz edilemez.

İstisna verilmesi

MADDE 8 – (1) İmalatçı istisna talebi başvurusunu, 9 uncu maddenin birinci fıkrasında belirtilen kriterlerle ilgili kanıt sunarak 11 inci maddenin birinci fıkrasında belirtildiği üzere Bakanlığa yazılı başvuru yapmak suretiyle yapar.

(2) Başvurular Ek-3'te belirtilen biyolojik parçalanabilirlik limitlerine uygun olmayan yüzey aktif maddelerin deterjanlardaki özel kullanımına ilişkin güvenlik unsurlarını değerlendirmek için gerekli tüm bilgi ve gerekçeleri içeren bir teknik dosya ile yapılır. Ayrıca,

a) Teknik dosya, Ek-3'te belirtilen testlerin sonuçlarına ilaveten Ek-2 ve Ek-4'te belirtilen bilgileri ve test sonuçlarını da içerir.

b) Ek-4'ün 4 üncü maddesinde belirtilen testler sıralı bir yaklaşım ile gerçekleştirilir. Söz konusu sıralı yaklaşım, teknik bir kılavuz halinde Bakanlık internet sitesinde yayımlanır. Bu kılavuzda gerekli olan durumlarda iyi laboratuvar uygulamaları prensiplerinin uygulanmasını gerektiren testler de belirtilir.

(3) Bakanlık birinci ve ikinci fıkralar uyarınca istisna için yapılan başvuruları inceler, istisna şartlarına uygunluğu değerlendirir. İstisna başvurusu değerlendirilirken;

a) Bakanlık bir madde ve/veya karışımın neden olabileceği riskin değerlendirilmesi için gerekli görmesi halinde, başvurunun alınmasından itibaren üç ay içerisinde, bu Yönetmelik kapsamında bildirilen veya hakkında bilgi verilen bu maddelerle ve/veya karışımlarla veyahut bunların dönüşüm ürünleriyle ilgili olarak daha fazla bilgi, doğrulama ve/veya referans testlerinin yapılmasını talep eder. Bakanlık tarafından dosyanın değerlendirilme süresi dosyanın ek bilgileri tamamlandıktan sonra başlar. Talep edilen bilginin on iki ay içerisinde Bakanlığa iletilmemesi halinde, başvuru tamamlanmadığı için geçersiz sayılır. Bu durumda 9 uncu maddenin ikinci fıkrası uygulanmaz.

b) Metabolitler hakkında daha ayrıntılı bilginin gerekmesi halinde invitro ve diğer hayvan kullanılmayan test yöntemlerinden en üst düzeyde yararlanılmasını sağlamak için kademeli test stratejileri uygulanır.

(4) Bakanlık yaptığı inceleme sonucunda, uygun olduğunu tespit ettiği başvuru için istisna verilmesi hakkında on iki ay içerisinde karar verir. Bakanlık gerekli durumlarda karar vermeden önce üçüncü fıkrada belirtilen hususları değerlendirir.

(5) İstisnalar, Ek-4'te belirtilen tamamlayıcı risk değerlendirmesi sonuçlarına göre yüzey aktif maddelerin deterjan içeriği olarak piyasaya arz edilmesine ya da kullanılmasına izin verebilir, bunu sınırlandırabilir ya da katı bir şekilde kısıtlayabilir. İstisnalar ayrıca, yüzey aktif maddelerin deterjan içeriği olarak piyasaya arzı ve kullanılması için aşamalı bir geçiş süresi içerebilir. Bakanlık, istisna başvurusunda yer alan teknik dosyada önemli bir revizyon gerektirecek bir bilginin ortaya çıkması halinde, istisnayı en kısa zamanda yeniden inceleyebilir. Bu amaçla imalatçı, talep üzerine Ek-4'ün 2 no'lu bölümünde belirtilen hususlara ilişkin güncellenmiş olan teknik dosyayı Bakanlığa sunar. Bakanlık, güncellenen bu bilgiye dayalı olarak istisnayı uzatmaya, tadil etmeye ya da iptal etmeye karar verebilir. Bu durumda, bu maddenin bir ila dört ve altıncı fıkraları ile 9 uncu madde, gerekli değişiklikler yapılarak uygulanır.

(6) Bakanlık istisna verilen yüzey aktif maddelerin listesini, Ek-5'te öngörülen şartlar veya kullanıma ilişkin kısıtlamalarla birlikte yayımlar ve Ekonomi Bakanlığa kanalıyla Komisyona bildirir.

İstisna koşulları

MADDE 9 – (1) Bakanlık, istisna talebini aşağıdaki kriterlere göre değerlendirir:

a) Geniş kapsamlı uygulamalar yerine, dar kapsamlı uygulamalarda kullanım,

b) Yalnızca belirli endüstriyel ve/veya kurumsal uygulamalarda kullanım,

c) Ülke içerisinde satış hacmi ve kullanım şekli nedeniyle oluşan çevre ya da sağlık riskinin, gıda güvenliği ve hijyen standartları da dahil olmak üzere sosyoekonomik faydalar ile karşılaştırıldığında düşük olması.

(2) Bakanlık bir istisna talebi üzerinde karara varmadığı sürece, imalatçının yüzey aktif maddenin bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte kullanımında olduğunu ve istisna talebinin bu tarihten itibaren iki yıl içerisinde yapıldığını ispat etmesi şartıyla, ilgili yüzey aktif maddenin piyasaya arzı ve kullanımına izin verebilir.

(3) Bakanlık, istisna talebinin reddedilmesi halinde söz konusu yüzey aktif maddenin piyasaya arzını ve kullanılmasını kademeli şekilde sonlandıran bir geçiş dönemi başlatabilir. Bu geçiş dönemi Bakanlığın karar tarihinden itibaren iki yılı geçemez.

(4) Bakanlık bu Yönetmeliğe uygun olmadığı belirlenen yüzey aktif maddelerin listesini Ek-6'da yayımlar ve Ekonomi Bakanlığa kanalıyla Komisyona bildirir.

Yüzey aktif maddelerin test edilmesi

MADDE 10 – (1) 5 ve 6 ncı maddeler ile Ek-2, Ek-3, Ek-4 ve Ek-8’de belirtilen tüm testler Ek-1’in 1 no’lu bölümünde belirtilen standartlara uygun olarak ve 11/12/2013 tarihli ve 28848 2. mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Maddelerin ve Karışımların Fiziko-Kimyasal, Toksikolojik ve Ekotoksikolojik Özelliklerinin Belirlenmesinde Uygulanacak Test Yöntemleri Hakkında Yönetmelik hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilir. Bu amaçla, iyi laboratuvar uygulaması prensiplerinin zorunlu olduğu testler dışında, TS EN ISO/IEC standardı ya da iyi laboratuvar uygulaması prensiplerinin uygulanması yeterlidir. Anılan standart yürürlüğe girmeden önce piyasaya arz edilen deterjanlarda kullanılan yüzey aktif maddeler için duruma göre, mevcut en iyi bilimsel bilgi kullanılarak ve Ek-1’de bahsedilen standartlarla benzer bir standarda göre gerçekleştirilmiş testler kabul edilebilir. İmalatçı ya da Bakanlık üzerinde şüphe ya da ihtilaf bulunan durumları Ekonomi Bakanlığı kanalıyla Komisyona iletebilir.

Sorumlu kuruluşların belirlenmesi

MADDE 11 – (1) Bakanlık, bu Yönetmeliğin uygulanmasıyla ilgili iletişim ve bilgi değişimini sağlar. Bakanlık, Ekonomi Bakanlığı kanalıyla Komisyona gerekli bilgileri verir.

(2) Bakanlık, bu Yönetmeliğin gerektirdiği testlerin yapılabilmesi için yeterli kapasiteye sahip yetkili ve onaylanmış laboratuvarların listesini, açık isim ve adresleri ile birlikte Ekonomi Bakanlığı kanalıyla Komisyona bildirir. Ek-1’in 1 no’lu bölümünde bahsedilen TS EN ISO/IEC 17025’e veya 9/3/2010 tarihli ve 27516 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İyi Laboratuvar Uygulamaları Prensipleri, Test Birimlerinin Uyumuşlaştırılması, İyi Laboratuvar Uygulamalarının ve Çalışmaların Denetlenmesi Hakkında Yönetmeliğin 2 nci maddesine uygun şekilde iyi laboratuvar uygulamaları prensiplerine göre yeterliliğini kanıtlayan laboratuvarlar, Bakanlık tarafından onaylanmış laboratuvar olarak kabul edilir.

(3) Bakanlık onaylanmış laboratuvarın bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen yeterliliği sağlayamadığı konusunda gerekçelere sahip ise onaylanmış laboratuvarın adı, dördüncü fıkrada belirtilen listeden çıkarılır. Bakanlık bu durumu, Ekonomi Bakanlığı kanalıyla Komisyona bildirir. İyi laboratuvar uygulaması gerekliliklerine uyduğu iddiasında bulunan laboratuvarlar için İyi Laboratuvar Uygulamaları Prensipleri, Test Birimlerinin Uyumuşlaştırılması, İyi Laboratuvar Uygulamalarının ve Çalışmaların Denetlenmesi Hakkında Yönetmeliğin 7 nci maddesindeki uygunsuzluk hükümlerinin uygulanacağı durumlar dışında 16 ncı madde uygulanır.

(4) İkinci fıkrada belirtilen onaylanmış laboratuvarların listeleri, Bakanlık tarafından internet sitesinde yayımlanır ve Ekonomi Bakanlığı kanalıyla Komisyona bildirilir.

İmalatçılar tarafından sağlanacak bilgiler

MADDE 12 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında sağlık üzerine etkileri ve fiziko-kimyasal özellikleri nedeniyle tehlikeli olarak belirlenen karışımları piyasaya arz eden imalatçı ve ithalatçıların, karışımın kimyasal bileşimine ve tehlike özelliklerine ilişkin ayrıntılı bilgiyi Sağlık Bakanlığı Ulusal Zehir Merkezine verme yükümlülüğü saklı kalmak kaydıyla, bu Yönetmelik kapsamındaki madde ve/veya karışımları piyasaya arz eden imalatçılar talep ettiği zaman, Bakanlığa ibraz etmek üzere, aşağıda belirtilen bilgi ve dokümanları ellerinde bulundurur:

a) Ek-3’te belirtilen testlerin bir veya birden fazla sonuçları hakkında bilgi,

b) Ek-3’te belirtilen testleri geçemeyen ve 8 inci madde uyarınca istisna talebinde bulunulan yüzey aktif maddeler için;

1) Ek-2’de belirtilen testlerin sonuçlarına ilişkin teknik dosya,

2) Ek-4’te belirtilen testlerin sonuçları ve bilgiler hakkında teknik dosya.

(2) Bu Yönetmelik kapsamındaki madde ve/veya karışımlar piyasaya arz edildiğinde imalatçı, yukarıda belirtilen ilgili testlerin doğru olarak yapılmasından sorumludur. İmalatçı, bu Yönetmeliğe uygunluğu göstermek için gerçekleştirilen testler ile ilgili ve halihazırda kamuya açık olanlar haricindeki test sonuçlarına ilişkin mülkiyet haklarından yararlanma iznine sahip olduğunu gösteren ilgili dokümanları da hazır bulundurur.

(3) Bu Yönetmelikte yer alan karışımları piyasaya arz eden imalatçılar, talep edilmesi halinde herhangi bir sağlık personeline, bu Yönetmeliğin Ek-7’nin C bölümünde öngörülen içerik veri belgesini gecikmeksizin ve herhangi bir ücret talep etmeksizin sunar. Bu durum, bu bilgilerin sağlık personeline verilmesinde Bakanlıkça yetkilendirilen kamu kurumunun, söz konusu veri belgesinin sunulmasını talep etme hakkını engellemez. İçerik veri belgesi içeriğindeki bilgiler, yetkili kamu kurumu ve sağlık personeli tarafından gizli tutulur ve yalnızca tıbbi amaçlarla kullanılır.

Kontrol önlemleri

MADDE 13 – (1) Bakanlık, gerekli gördüğünde deterjanların bu Yönetmelik hükümlerine uygunluğunu sağlayan tüm gerekli kontrol önlemlerini piyasaya arz edilen ürünlere uygular. Bunun için referans yöntem, Ek-8’de yer alan test ve analitik yöntemlerdir. Deterjanlar veya deterjanlarda kullanılan yüzey aktif maddelere ilişkin yapılan ilk testin, bu Yönetmeliğin hükümlerine uygunluğu göstermesi şartıyla; bu kontrol önlemleri imalatçılara, 11 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen şartları yerine getiren laboratuvarlar tarafından yapılan testleri tekrar etme veya herhangi bir tekrar ya da ek test için ücret ödeme yükümlülüğü getirmez.

(2) Ek-2, Ek-3, Ek-4 veya Ek-8’de listelenen yöntemlere uygun olarak yürütülen bir testin yanlış pozitif sonuçlar ürettiği endişesinin ortaya çıktığı durumlarda, Bakanlık bu sonuçları inceler ve gerekli önlemleri alır. Bu durum, Bakanlık tarafından Ekonomi Bakanlığı kanalıyla Komisyona bildirilir.

Etiketleme

MADDE 14 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında 11/12/2013 tarihli ve 28848 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmeliğin maddelerin ve karışımlarının sınıflandırılması, ambalajlanması ve etiketlenmesine dair hükümleri saklıdır.

(2) Aşağıda yer verilen bilgiler, tüketiciye satışa sunulan deterjanların ambalajları üzerinde okunaklı, görünür ve silinmez şekilde yer alır:

a) Ürünün adı ve ticari adı,

b) Ürünün piyasaya arz edilmesinden sorumlu olan tarafın adı ya da ticari adı ya da ticari markası ile tam adresi ve telefon numarası,

c) 12 nci maddenin üçüncü fıkrasında bahsedilen içerik veri belgesinin edinilebileceği adres, telefon numarası ve varsa e-posta adresi.

(3) İkinci fıkrada bahsedilen bilgiler dökme halinde nakliyesi yapılan deterjanlara eşlik eden tüm belgelerde de yer alır.

(4) Deterjanların ambalajları Ek-7’nin A bölümünde belirtilen spesifikasyonlara uygun olarak içeriği gösterir. Deterjan ambalajları ayrıca, kullanma talimatları ve gerekli ise özel uyarıları da gösterir.

(5) Ek olarak, tüketicilere yönelik çamaşır deterjanlarının ve tüketicilere yönelik otomatik bulaşık makinesi deterjanlarının ambalajları Ek-7’nin B bölümünde yer alan bilgileri de taşır.

(6) Bir ila beşinci fıkralarda belirtilen bilgiler etiket üzerinde Türkçe olarak yer alır.

(7) Bir ila beşinci fıkraların uygulanmasında, tüketiciye satışa sunulan deterjanların ambalajları üzerinde kullanıcıyı sıvı ürünleri hatalı kullanmaya yönlendirebilecek meyvelerin grafik gösterimlerinin yer almasını yasaklayan ilgili diğer mevzuat hükümleri saklıdır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Serbest dolaşım

MADDE 15 – (1) Bakanlıkça bu Yönetmeliğin gerekliliklerini yerine getiren deterjanların ve/veya deterjanlarda kullanılan yüzey aktif maddelerin piyasaya arzı bu Yönetmelik hükümlerine dayanarak yasaklanamaz, kısıtlanamaz ya da engellenemez.

Korunma önlemleri

MADDE 16 – (1) Bakanlık, belirli bir deterjanın, bu Yönetmeliğin gereklerine uygun olmasına rağmen, insanların ya da hayvanların güvenlik ya da sağlığına ilişkin ya da çevre açısından bir risk oluşturduğuna dair haklı gerekçelere sahip olması durumunda, ilgili deterjanın bu riski daha fazla taşımamasını sağlamak için piyasadan çekmek ya da makul bir süre içinde geri çağırarak ya da erişilebilirliğini diğer bir yolla kısıtlamak için riskin yapısı ile orantılı tüm uygun geçici önlemleri alabilir.

(2) Bakanlık sebeplerini belirterek verilen kararı gecikmeksizin Ekonomi Bakanlığı kanalıyla Komisyona bildirir.

Diğer hükümler

MADDE 17 – (1) Ev tipi temizlik ürünlerinin içeriğinde bulunan nitrik asit oranı %20’yi geçemez.

(2) Tek kullanımlık dozajlarda ve sıvı olan tüketicilere yönelik çamaşır deterjanı veya tüketicilere yönelik otomatik bulaşık makinesi deterjanı çözünür bir ambalajda yer aldığı anda, Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmeliğin hükümleri saklı kalmak üzere aşağıdaki ek hükümler uygulanır:

a) Tek kullanımlık çözünür ambalajda bulunan ve sıvı olan tüketicilere yönelik çamaşır deterjanları veya tüketicilere yönelik otomatik bulaşık makinesi deterjanları, bir dış ambalaj içerisinde ihtiva edilmelidir. Dış ambalaj (b) bendinde, çözünür ambalaj ise (c) bendinde yer alan gerekliliklere uygun olmak zorundadır.

b) Dış ambalaj:

1) Ürünün veya bireysel dozların görünürlüğü engellenecek şekilde opak, mat ve benzeri nitelikte olmalıdır.

2) Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmeliğin 34 üncü maddesinin üçüncü fıkrası saklı kalmak kaydıyla, P102 “Çocukların erişemeyeceği yerde saklayın” önlem ifadesini görünür bir yerde ve dikkat çeken bir formatta taşınmalıdır.

3) Kolaylıkla tekrar kapanabilen, kendi kendine ayakta durabilen bir yapıda olmalıdır.

4) Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik Ek-2 Bölüm 3.1.'de belirtilen düzenlemeler saklı kalmak kaydıyla,

i) Küçük çocukların ambalajı açmasını zorlaştıracak şekilde iki elin koordineli eylemini belirli bir güç ile birlikte gerektirerek küçük çocukların ambalajı açma yeteneğini engelleyen,

ii) Dış ambalajın ömrü boyunca tekrar tekrar açılma ve kapanma koşulları altında işlevselliğini muhafaza eden bir kapak ile donatılmalıdır.

c) Çözünür ambalaj:

1) Kazara ağza alınması durumunda, en fazla 6 saniye süreyle oral itici davranışa neden olan güvenli konsantrasyonda caydırıcı bir ajan içermelidir.

2) 20°C'de suya konduğunda sıvı içeriğini en az 30 saniye muhafaza etmelidir.

3) Standart test koşulları altında en az 300 N'lik mekanik basınç dayanımına direnç göstermelidir.

Avrupa Birliği mevzuatına uyum

MADDE 18 – (1) Bu Yönetmelik, Deterjanlar hakkındaki 31/3/2004 tarihli ve 648/2004 sayılı Konsey Tüzüğü dikkate alınarak Avrupa Birliği mevzuatına uyum çerçevesinde hazırlanmıştır.

Piyasa gözetimi ve denetimi

MADDE 19 – (1) Deterjanların piyasa gözetimi ve denetimi Bakanlık tarafından, bu Yönetmelik hükümleri ile birlikte 4703 sayılı Kanun ve 12/6/2014 tarihli ve 29028 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Piyasa Gözetimi ve Denetimi Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülür.

Yaptırım

MADDE 20 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerine uyulmaması halinde, 4703 sayılı Kanun ve ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

Diğer mevzuatta ilgili tebliğlere yapılan atıflar

MADDE 21 – (1) Diğer mevzuatta 31/10/2013 tarihli ve 28807 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Deterjanlar ve Deterjanlarda Kullanılan Yüzey Aktif Maddeler Hakkında Tebliğe ve 31/10/2013 tarihli ve 28807 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kuvvetli Asit veya Baz İçeren Temizlik Ürünlerinin Üretimi, İthalatı, Piyasa Gözetimi ve Denetimi ile Bildirim Esaslarına Dair Tebliğe yapılan atıflar bu Yönetmeliğe yapılmış sayılır.

Yürürlük

MADDE 22 – (1) Bu Yönetmeliğin;

a) 17 nci maddesinin ikinci fıkrası ile Ek-6A'sı yayımı tarihinden bir yıl sonra,

b) Diğer hükümleri yayımı tarihinden altı ay sonra, yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 23 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Gümrük ve Ticaret Bakanı yürütür.